

lig om Decimalsystemet, om de Fordele, som dette tilbyder, og om disse Fordele skulde være større end de forbigaende Uleiligheder, som ere forbundne med en Indførelse af Decimalsystemet, navnlig ved at forandre Inddelingen af Rigsbankdalerne saaledes, at den blev deelt i 100 Skilling, istedetfor at den nu deles i 96 Skilling. Jeg skal kun her endnu gjøre opmærksom paa, at den meget ærede Finantsminister ved at omtale de Foranstaltninger, som tidligere ere trufne, navnlig dem, som ere trufne før 1848 til at opnaae dette Formaal, bemærkede, at disse Foranstaltninger ikke af Regjeringen findes hensigtsmæssige, at det System, man dengang fulgte, ikke af den nærværende Regjering ansees for at føre til det Maal, man tilstgode, nemlig en Møntenhed i hele Landet, idet den meget ærede Finantsminister navnlig udhævede, at det er umuligt med Held at kunne forene to saa modstridende Møntsystemer, som Rigsbanksystemet og Courantsystemet ere. Det er denne Anerkjendelse, hvorpaa jeg skal henlede den ærede Forsamlings Opmærksomhed, og hvortil jeg senere skal tillade mig at komme tilbage.

Det er altsaa, idet jeg tager Spørgsmaalet om Møntenheden paa det Standpunkt, hvorpaa den meget ærede Finantsminister har stillet det, nemlig at det er Rigsbankmønten og Rigsbankbenævnelsen, som skal indføres i Monarchiet, at jeg herved vil gjøre opmærksom paa, at dette Formaal agter Regjeringen at opnaae ved at sætte en Deel af den nærværende Courantmønt ud af Circulation. Saa vidt jeg veed, er det al Skillemønten og endeel af de større Sorter Courantmønter, der skulle gaae ud af Circulationen, og der skal da istedetfor Skillemønt sættes „Rigsfillemønt“, ligesom Navnet paa Rigsbankdaleren og Rigsbankmønten skal forandres til „Rigsdaler“ og „Rigsfillemønt“, idet man herved vil gjøre en Indrømmelse til Opinionen i Hertugdømmerne, og, saavidt jeg har opfattet det, derved troer at kunne møde det Argument, som hidtil er blevet hentet deraf, at man ved at tale om Rigsbankmønt har søgt at vække Ideen om, at denne skulde vise hen til et System af en ufunderet Seddelcirculation, som altsaa skulde gaae ud paa at berøve Hertugdømmerne deres klingende Mønt-Circulation

og i Stedet derfor sætte flette og ufunderede Sedler i Circulation. Det er dette Argument, som har spillet saa betydelig en Rolle i lang Tid, og ved hvilket jeg derfor skal tillade mig et Par Bemærkninger. Jeg troer ikke, at det er tilstrækkeligt at møde et saadant Argument med at sige, at det er flet; men jeg troer, at man maa gaae lidt nærmere ind derpaa. Jeg har saameget mere denne Anskueelse med Hensyn til dette Argument, som det har sin Oprindelse fra Aaret 1813, og dengang var det fuldkommen berettiget, ligesom det uden Tvivl ogsaa maa ansees for at have været berettiget i Aarene fra 1813 til 1845, da Sedlerne erklæredes realizable. Det er altsaa for et Tidrum af 32 Aar, at dette Argument har sin virkelige Betydning. Det skriver sig nemlig fra et Misgreb i Fødsel, 5te Januar 1813. Det er naturligt, at efter 40 Aars Fødsel kan man meget bedre overse Bestemmelserne i denne berømte Forordning, saa at man, dersom man nu vilde give sig til at undersøge, hvorvidt disse Forholdsregler vare urigtige eller ikke, saaledes kunde arbejde sig ind i Forholdene i 1813, at man kunde sige, hvad der kunde sættes istedetfor. Men Erfaringen har vistnok vist, at det var et Misgreb i Fødsel, 5te Januar 1813, at den ved at ville indføre et almindeligt Pengesystem i Landet ikke tog nok Hensyn til de da eksisterende praktiske Forhold, og Forordningen saaledes begyndte med at indføre Sedler i hele Riget. Man maa nemlig erindre, at paa den Tid eksisterede der i Kongeriget Sedler; der var her en fuldstændig Seddelcirculation, medens dette derimod ikke var Tilfældet i Hertugdømmerne; der havde man alene Sølvcirculation. Regjeringen sagde altsaa ved denne Forordning til Hertugdømmerne: I skulle miste Ederes Sølvcirculation, og vi ville indføre Sedler istedetfor, for at Banken saa kan arbejde hen paa, at I engang i Tiden igjen kunne faae Sølvcirculation. Hertugdømmerne svarede hertil: Vi ville betale den Andeel af Statsgjælden, der tilkommer os, og som er stiftet derved, at Staten har udstedt Sedler; men vi ville ikke miste vor Sølvcirculation, vi ville ikke tage imod ufunderede Sedler nu for engang at kunne aarbeide os hen til atter at faae en Sølvcirculation.